

A határozatok végrehajtására vonatkozó eljárások - Bulgária

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [bg](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

TARTALOMJEGYZÉK

- [1 Mit jelent a végrehajtás a polgári és kereskedelmi ügyekben?](#)
- [2 Mely hatóság vagy hatóságok hatáskörébe tartozik a végrehajtás?](#)
- [3 Milyen feltételekkel bocsátható ki a végrehajtható jogcím vagy határozat?](#)
 - [3.1 Az eljárás](#)
 - [3.2 A főbb feltételek](#)
- [4 A végrehajtási intézkedések tárgya és jellege](#)
 - [4.1 Milyen típusú vagyontárgyakra vonatkozhat a végrehajtás?](#)
 - [4.2 Milyen következményel járnak a végrehajtási intézkedések?](#)
 - [4.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?](#)
- [5 Van-e lehetőség az ilyen intézkedést engedélyező határozat elleni fellebbezésre?](#)
- [6 Vonatkoznak-e a végrehajtásra korlátozások, például az adósok védelméhez kapcsolódó korlátok vagy határidők?](#)

1 Mit jelent a végrehajtás a polgári és kereskedelmi ügyekben?

A végrehajtás a bírósági eljárás utolsó szakasza. Magában foglalja annak lehetőségét, hogy a jogosult, akinek javára bírósági határozat született, az illetékes végrehajtó szervtől kérheti, hogy hatáskörén belül és a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban végrehajtási cselekményt végezzen az érdemi követelés teljesítésének biztosítása érdekében.

A végrehajtáshoz való jog az önként nem teljesített, végrehajtható követelés fennállásán, valamint a végrehajtást lehetővé tevő megfelelő okiraton (végrehajtható jogcím) alapul.

Végrehajtási cselekményt az alábbiak biztosítására lehet fogantatosítani:

- ingatlan megóvása;
- ingatlanügyletek tilalma;
- ingatlan értékbecslése és leltározása;
- ingatlan nyilvános árverés útján történő értékesítése;
- jövedelem megelőzési célú letiltása az adós bankszámláján;
- közlekedési eszközök megelőzési célú zárlata;
- birtokbalépés;

- ingó vagyontárgyak visszaszerzése;
- társasági részesedéseket érintő ügyletek végrehajtása;
- gyermek átadása;
- a házastársi vagyontöredékbe tartozó személyes jellegű ingóságok megosztása.

2 Mely hatóság vagy hatóságok hatáskörébe tartozik a végrehajtás?

Bulgáriában kétféle végrehajtási tisztviselő (végrehajtó) jár el:

1. állami végrehajtók;
2. magánvégrehajtók.

A magánvégrehajtók jogállását a magánjogi jogérvényesítésről szóló törvény (Zakon za chastnoto sadebno izpalnenie [a továbbiakban: ZChSI]) szabályozza. A ZChSI 2. cikkében szereplő fogalom meghatározás szerint a magánvégrehajtó olyan tisztviselő, akit az állam felhatalmazott a magánjogi kötelezettségeken alapuló esedékes követelések behajtására.

3 Milyen feltételekkel bocsátható ki a végrehajtható jogcím vagy határozat?

3.1 Az eljárás

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv (a továbbiakban: Graždanski protsesualen kodeks [GPK]) 404. cikke alapján végrehajtási eljárás a következők alapján indulhat:

- 1. pont** – jogerős ítéletek és határozatok; közbenső fellebbezés alapján hozott ítéletek; végrehajtható okiratok; bírósági egyezségek; végrehajtható ítéletek és végzések, vagy olyan ítéletek és végzések, amelyeket előzetesen vagy azonnali hatállyal végrehajthatónak nyilvánítanak; valamint választottbírósági határozatok és az ilyen bíróságok által jóváhagyott egyezségek;
- 2. pont** – külföldön hozott ítéletek, aktusok és bírósági egyezségek, amelyek Bulgáriában külön eljárás nélkül végrehajthatók;
- 3. pont** – külföldön hozott ítéletek, aktusok és bírósági egyezségek, valamint külföldön hozott választottbírósági döntések és jóváhagyott egyezségek, amelyeket Bulgáriában végrehajthatónak nyilvánítanak.

A GPK 405. cikke szerint a végrehajtási végzést írásbeli kérelem alapján hozzák meg, és annak másolatát nem kell kézbesíteni az adósnak.

A GPK 405. cikkének (2) bekezdése alapján a következő bíróságok rendelkeznek hatáskörrel a kérelem elbírálására:

- a GPK 404. cikkének (1) bekezdése szerinti esetekben az a bíróság, amely elbírálta az ügyet vagy kiállította a végrehajtható okiratot, és amennyiben a döntés azonnal végrehajtható, az ítéletet hozó vagy a végrehajtható okiratot kiállító bíróság;
- a GPK 404. cikkének (2) és (3) bekezdése szerinti esetekben a végrehajtás engedélyezésére hatáskörrel rendelkező bíróság;
- a belföldi választottbíróságok által hozott ítéletek és az ilyen bíróságok által a választottbírósági eljárásokban jóváhagyott egyezségek tekintetében a szófiai városi bíróság (Sofiyski Gradski Sad).

A végrehajtható okirat kibocsátása iránti kérelmet elutasító vagy jóváhagyó határozattal szemben két héten belül fellebbezés nyújtható be (a GPK 407. cikke).

A nemzeti jogszabályi rendelkezések szerint a végrehajtható okirat kibocsátása iránti kérelmet ügyvédtől eltérő fél – beleértve a végrehajtást kérő felet vagy annak képviselőjét is – nyújthatja be. A végrehajtható okirat kibocsátása iránti kérelem benyújtására nem vonatkoznak különleges előírások.

A végrehajtási költségekre a magánjogi jogérvényesítésről szóló törvényben (hivatalos közlöny, 35/2006. sz.) szereplő díj- és költségtáblázat az irányadó.

3.2 A főbb feltételek

A végrehajtási eljárás a magánvégrehajtóval vagy állami végrehajtóval rendelkező peres fél által benyújtott írásbeli kérelem alapján indul, amelyhez csatolni kell a végrehajtható okiratot vagy az egyéb végrehajtható bírósági határozatot. A kérelemnek tartalmaznia kell az előnyben részesített végrehajtási módot, amely az eljárás során módosítható (a GPK 426. cikke).

A végrehajtók illetékességére vonatkozó szabályokat a GPK 427. cikke állapítja meg.

A végrehajtó köteles az adóst írásban felhívni, hogy a követelést önként teljesítse, amely felhívásnak az adós a felhívás kézhezvételétől számított két héten belül köteles eleget tenni. A felhívás figyelmezteti az adóst, hogy a teljesítés elmaradása

végrehajtást eredményes. A felhívásnak tartalmaznia kell az érvényesíthető letiltásokat és megelőzési célú zárlatokat, és ahhoz mellékelni kell a végrehajtható bírósági határozat egy példányát. Az adós önkéntes teljesítésre való felhívásakor a végrehajtónak meg kell jelölnie azt a dátumot, amikor a vagyonelejtárt felveszik, és amennyiben a végrehajtás ingatlanra vonatkozik, értesítenie kell az ingatlan-nyilvántartást a zárolásról.

A végrehajtó nyilvántartást készít az általa hozott vagy végrehajtott intézkedésekről.

Amennyiben a végrehajtás eredeti módját megváltoztatják, a végrehajtónak a GPK 428. cikkével összhangban írásban értesítenie kell az adóst a változásról.

Ha a végrehajtási eljárás megindulása után az adósnak nincs nyilvántartásba vett állandó lakóhelye vagy tartózkodási helye, az eljáró bíró a hitelező indítványára köteles eseti képviselőt kijelölni az adós részére (a GPK 430. cikke).

4 A végrehajtási intézkedések tárgya és jellege

4.1 Milyen típusú vagyontárgyakra vonatkozhat a végrehajtás?

Végrehajtási intézkedés az adós következő vagyontárgyaival szemben hozható:

- ingó vagyon;
- munkából származó jövedelem;
- ingatlanból származó jövedelem, beleértve a járadékokat, bérbeadásból származó jövedelmet stb.;
- bankbetétek;
- ingatlan;
- kereskedelmi vállalkozások által kibocsátott részvények és kötvények;
- a házasársi vagyontöredékbe tartozó ingóságok vagy ingatlanok.

A GPK 442. cikke szerint a hitelező végrehajtást foganatosíthat az adós tulajdonában lévő vagy felé fennálló bármely tárgyi dologgal vagy követeléssel szemben.

A GPK 444. cikke alapján nem hozható végrehajtási intézkedés az alábbiakkal szemben:

- a minisztertanács (Ministerski savet) által elfogadott jegyzéken szereplő, az adós és családja szokásos használatára szolgáló tárgyi dolgok;
- az az élelmiszer, amelyre az adósnak és családjának egy hónapig, mezőgazdasági termelők esetében az új termés betakarításáig szüksége van, vagy ami annak más mezőgazdasági termékben megfelel;
- a fűtésre, főzésre és világításra három hónapig elegendő tüzelőanyag;
- az adós szakmájának vagy foglalkozásának folytatásához szükséges berendezések és felszerelések;
- az adós tulajdonában lévő földterület egy része (legfeljebb 0,5 ha szőlőültetvények és egyéb földterületek esetében és legfeljebb 3 ha általános célú terület esetében, valamint a vetéshez használt gépek és eszközök, műtrágyák, növényvédő szerek és egyévi vetéshez elegendő vetőmag);
- az állattenyésztők számára a szükséges jószág, mégpedig két munkavégzésre használt marha, egy tehén, öt juh és kecske, tíz méhkaptár és szárnyas, valamint a takarmányozásukhoz a következő betakarításig vagy azon időpontig szükséges takarmány, amíg az állatállományt kihajtják a legelőre;
- az adós tulajdonában lévő lakás, ha az adósnak és családtagjainak nincs más lakása, függetlenül attól, hogy az adott lakás a lakóhelyüknek minősül-e. Ha a lakás meghaladja az adós és családja lakhatási szükségleteit, a minisztertanács által elfogadott rendeletben meghatározottak szerint annak egy részét értékesítik, amennyiben a tulajdonról szóló törvény (Zakon za sobstvenostta) 39. cikkének (2) bekezdésében foglalt feltételek teljesülnek;
- jogszabályban kifejezetten meghatározott egyéb tárgyi dolgok és követelések, amelyekkel szemben nem foganatosítható végrehajtás.

4.2 Milyen következménnyel járnak a végrehajtási intézkedések?

Az adósnak a követelés önkéntes teljesítésére való felhívásával párhuzamosan a végrehajtónak meg kell határoznia a vagyonelejtár összeállításának időpontját, és amennyiben ingatlannal szemben foganatosítottak végrehajtási cselekményt, értesítenie kell az ingatlan-nyilvántartást a végrehajtásról.

Leltárt kell készíteni az ingóságok lefoglalása vagy zár alá vétele céljából.

A megelőzési célú zárlat vagy letiltás a következő joghatásokat váltja ki az adóssal szemben:

A letiltási vagy zárolási végzés jogerőre emelkedésének napjától az adós nem rendelkezhet a követelés vagy az (ingó vagy ingatlan) vagyon felett, és nem változtathatja meg, károsíthatja vagy semmisítheti meg a letiltott vagy zárolt vagyontárgyat. Az önkéntes teljesítésre felhívó levél kézbesítésével válnak jogerőssé a joghatások az adóssal szemben.

A letiltási vagy zárolási végzés a következő joghatásokat váltja ki a hitelezővel szemben:

A GPK 452. cikkének (1) bekezdése szerint a letiltási végzés hatálya alá tartozó ingó vagyon vagy követelések feletti rendelkezés a hitelezővel és bármely hitelezőtárssal szemben érvénytelen, kivéve, ha a kedvezményezett hivatkozhat a tulajdonról szóló törvény 78. cikkére. Ez utóbbi rendelkezés úgy szól, hogy az a fél, aki ingó vagyon vagy bemutatóra szóló értékpapírok birtokát ellenérték ellenében jogszerűen megszerzi – abban az esetben is, ha a birtokot nem a tulajdonostól szerezték meg, anélkül, hogy erről a tényről a kedvezményezett tudott volna – megszerzi a tulajdonjogot is, kivéve, ha a tulajdonjog átruházásához tulajdoni lapra vagy az ügyletben részt vevő felek aláírásának közjegyző általi hitelesítésére van szükség. Ugyanez a szabály vonatkozik az ingó vagyonnal kapcsolatos egyéb jogok megszerzésére is.

Amennyiben ingatlannal szemben foganatosítanak végrehajtási cselekményt, kizárólag a megelőzési célú zárlat nyilvántartásba vételét követő rendelkezési ügylet érvénytelen (a GPK 452. cikkének (2) bekezdése).

4.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?

Nincs olyan rendelkezés a nemzeti jogban, amely határidőket szabna a végrehajtási cselekmények tekintetében. Ennek az az oka, hogy a végrehajtás végső célja a követelés teljesítése. Ennélfogva a végrehajtási cselekmények az eljárás végéig érvényesek.

5 Van-e lehetőség az ilyen intézkedést engedélyező határozat elleni fellebbezésre?

A rendelkezésre álló jogorvoslatokra vonatkozó szabályokat a GPK 39. fejezetének I. és II. szakasza tartalmazza.

A végrehajtási cselekményekkel szemben, beleértve az egyedi végrehajtási intézkedéseket is, a következő felek fellebbezhetnek:

- a hitelező fellebbezést nyújthat be, ha a végrehajtó elutasítja egy adott végrehajtási cselekmény elvégzését, továbbá a végrehajtás felfüggesztése vagy megszüntetése ellen;
- az adós fellebbezést nyújthat be azon döntéssel szemben, amelyben a végrehajtó bírságot szabott ki az rá és emiatt olyan vagyonra vezetett végrehajtást, amely az adós szerint mentes a végrehajtás alól; továbbá ingóság lefoglalásával vagy az adós ingatlanból való kilakoltatásával szemben azon az alapon, hogy a végrehajtó nem értesítette megfelelő módon; valamint a költségviselési végzésekkel szemben;
- harmadik személy (aki nem vesz részt a végrehajtási eljárásban) kizárólag akkor nyújthat be fellebbezést, ha a letiltást, megelőzési célú zárlatot vagy átadást elrendelő végzés időpontjában a birtokában levő dologra vezettek végrehajtást;
- harmadik személy kizárólag akkor fellebbezhet az ingatlan birtokbavétele ellen, ha az adott ingatlan a birtokában volt a végrehajtandó ítélettel elbírált kereset megindítása előtt (a GPK 435. cikke);
- amennyiben nyilvános árverést tartanak, a tulajdonjogról rendelkező határozattal szemben fellebbezhet az a fél, aki legkésőbb az árverés utolsó napján előleget helyezett letétbe; az a hitelező, aki ajánlatot tett az árverésen, de nem kellett letétbe helyeznie előleget; és az adós azon az alapon, hogy az árverést nem jogszerűen folytatták le, vagy a vagyontárgyat nem a legmagasabb ajánlatot tevő ajánlattevőnek ítélték oda.

A GPK 436. cikke szerint a fellebbezést a megtámadott cselekmény időpontjától számított egy héten belül kell benyújtani, amennyiben a fél jelen volt a cselekmény elvégzésénél, vagy megidézték őt az azon való részvételre, minden más esetben az arról való értesítés időpontjától számított egy héten belül. A fellebbezést a végrehajtás helye szerint illetékes regionális bíróság mellett működő végrehajtónál kell benyújtani. Fellebbezés esetén a végrehajtónak indokolnia kell a megtámadott cselekményt.

A fellebbezéseket – a harmadik személyek kérelmeinek kivételével – zárt ülésen kell elbírálni. Amennyiben harmadik személy nyújtott be fellebbezést, a kérelmet nyilvános ülésen kell elbírálni, és a végrehajtási eljárásban részt vevő valamennyi felet meg kell idézni. A fellebbezést egy hónapon belül kell elbírálni.

A fellebbezés benyújtása nem eredményezi a végrehajtási eljárás felfüggesztését, de a bíróság felfüggesztheti az eljárást a kérelemben foglalt jogalapok tárgyában történő döntéshozatalig. Az eljárás felfüggesztéséről a végrehajtót haladéktalanul értesíteni kell (a GPK 438. cikke).

6 Vonatkoznak-e a végrehajtásra korlátozások, például az adósok védelméhez kapcsolódó korlátok vagy határidők?

A GPK 432. cikke határozza meg azokat az eseteket, amelyekben a bíróság a hitelező kérelmére jogszerűen felfüggesztheti a végrehajtási eljárást.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 24/02/2020